№. 188. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 9 *Augustus.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Het *Journal d'Anvers* meldt dat de hollandsche en belgische commissarissen ter zake de daarstelling van een dijk in den polder van Lillo, gisteren op nieuw eene bijeenkomst hebben gehouden.

— Behalve te Hal, is de bliksem voor een paar dagen ook geslagen in den toren van Emblehem nabij Lier, en heeft dezelve ook brand verwekt in het gehucht Chenois, bij Waterloo.

— Heden (6 *Augustus*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101⅝, ⅝; O. Metall. 103¼; Sp. Ardoin 35⅜, 35; Pass. 11; Differed 12⅝; Nap. rent. 94¼; B. Tavgnière 63½. Rom. L. 102; Id. te Antw. 100; Braz. 87¼. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ⅞ pCt. k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Augustus.

Als zeker wordt thans gemeld, dat de heer *Boislecomte* den heer *de Raymond*, die terug ontboden is, in Spanje zal vervangen, echter slechts met den titel van zaakgelastigde, daar de gesteldheid van zaken daar te lande onze ministers zou hebben doen oordeelen, dat men daar geen fransch ambassadeur meer kon laten verblijven.

— De maarschalk *Clausel* zal eerstdaags Parijs verlaten om naar Afrika terug te keeren. Hij zou echter vooraf te Toulon de inscheping der troepen naar Algiers bestemd bijwonen en te Algiers niet aankomen, dan op het oogenblik dat de expeditie tegen Constantine gereed was om op te trekken.

— Sedert eenige dagen spreekt men van eene groote wapenschouwing die op den 15den Augustus zoude gehouden worden, en welke als ter vergoeding zoude strekken voor de tentoonstelling, welke het dit jaar niet plaats hebben zal, van die in de Julij-feestdagen heeft verwekt.

— Heden heeft de policie een onderzoek naar verboden wapenen in de magazijnen van de heeren *Muller* en *Gonthe* gedaan, doch daarvan niets vindende, een aantal andere pracht- en gewone wapensoorten in beslag genomen; de eigenaars hebben deswege geprotesteerd en willen bij de regtbank vergoeding vragen voor de schade daardoor in hunnen handel geleden. In het algemeen beklaagt men zich over de wijze waarop de policie haar onderzoekingen zonder verschooning en willekeurig te werk gaat.

— Niet minder dan 390 kandidaten, alleen voor de stad Parijs, hebben zich op het stadhuis laten inschrijven, om het examen van toelating tot de polytechnique school te ondergaan. Dit is het grootste aantal dat men nog gehad heeft.

— Uit Metz schrijft men, dat aldaar de vijf fransche paarden aangekomen zijn, welke de Keizer van Oostenrijk aan de Hertogen *van Orleans* en *Nemours* tijdens hun verblijf aldaar, ten geschenke heeft gegeven.

— In een bijzonder berigt, uit Toulon van den 30sten l., wordt het volgende vermeld: Eindelijk hebben wij tijdingen van de scheepsdivisie van den admiraal *Hugon*. De brik *Alcyone* is hier ter reede gekomen van Tripoli aan de barbarijsche kust, van waar zij den 12den is vertrokken. Op dat tijdstip was de divisie, bestaande uit den driedekker *Montebello*, de schepen *Jena*, *Santa Petri*, en de *Stad Marseille*, alsmede de korvet *Diligente* voor de haven. Het turksch eskader was vertrokken, maar men meende dat dit slechts een kruislob was; de admiraal *Hugon* zal alzoo die wateren niet verlaten, voor dat hij berigt van den vertrekke van het turksch eskader in de Dardanellen bekomen heeft.

— Uit Spanje worden heden volstrekt geene nadere berigten medegedeeld. Alleen leest men nog in de gisteren reeds vermelde correspondentie uit Bayonne van den 30sten, dat de onderscheidene expeditien der karlisten in Gallicien en Arragon, al de plannen van *Cordova* hebben doen te niet gaan, en dat deze opperbevelhebber van de christinische troepen thans zich achter den Ebro scheen terug te willen trekken. Volgens een naschrift, zou hij zijne demissie hebben gegeven en de generaal *Saarsfield* hem vervangen. Voorts word verzekerd, dat het kasteel Murviedo *Sertoden* was in handen gevallen.

— Ter beurze werd een gerucht verspreid, dat de generaal *Bernelle* eenig voordeel op *Villareal* had behaald, en dat generaal *Evans* Esnani had genomen. Hoe weinig deze geruchten, vooral het laatste, geloof verdienen heeft zulks toch den prijs der Spaansche fondsen geenzins staande gehouden. De notering waren heden (4 *Augustus*): 5 pCt. 109,20; 3 pCt. 60,40; Nap. renten 100,60; Spanje Ardoin 36⅜; Differed 15; Passieve 11; Rom. L. 103⅜.

MENGELMENGEN.

BREDA, den 8sten Augustus.

Heden morgen vroeg is door onze vesting gemarcheerd, uit het kamp van Reijen komende, het 2de bataillon der 6de afdeeling infanterie, naar de zijde van Bergen-op-Zoom gaande, en een weinig later het 2de bataillon jagers, naar Rozendaal en omstreken bestemd.

Heden is vroeg in den morgen uit onze vesting naar het kamp getrokken het 1ste bataillon der 8ste afdeeling, met den staf der afdeeling; tegen den middag trok alhier binnen, van Bergen-op-Zoom komende, het 4de bataillon der 5de afd., om na gehouden nachtverblijf op morgen insgelijks kampwaarts te gaan, terwijl voorts nog dezen morgen uit het Reijensch legerkamp hier binnen kwam om vooreerst er in garnizoen te blijven, een van de beide veld-bataillons der 12 afdeeling infanterie, wordende het andere te gen morgen gewacht.

— Uit 's Hage schrijft men van den 7den dezer:

» Gisteren avond zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen uit de residentie weder naar het Loo vertrokken.

» Dezer dagen is, in hoogen ouderdom, in de residentie overleden de Mr. *J. A. Ritzema Bidder*, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en lid van de algemeene rekenkamer.

» Heden is met veel plegtigheid, het lijk van wijlen den referendaris *Moor*, (wiens overlijden wij in onze laatste nommers vermelden) ter aarde besteld. De lijkpoets werd gevolgd door de familie des overledenen, door leden van de hooge commissie tot de zaken der Indien, door de kerkmeesters der Ie, IIe en IIIe wijken der residentie, door de geestelijkheid en de ambtenaren derzelve, door de Ies armen- en school-commissien, en eindelijk door een groot aantal vrienden, ambtgenooten en bekenden van den overledene. Boden van de departementen van justitie en van eeredienst gingen de lijkkoets vooraf. Treffend en aandoenlijk was de plegtigheid, waarbij de laatste eer bewezen werd aan een' man, wiens vroegtijdig afsterven algemeen gevoeld en betreurd wordt."

— Dezer dagen is openbaar gemaakt een plan van eene negotiatie, groot f 100,000, ten laste van de provincie Vriesland, om te strekken tot dekking der kosten van eenige verbeteringen van waterstaats-werken, over het dienstjaar 1836. Deze negotiatie zal bestaan uit 100 aandeelen, elk groot f 1000, rentende vier ten honderd, verschijnende den eersten December van elk jaar. De inschrijving zal bij den administrateur van 's Rijks schatkist te Leeuwarden van af 15 Augustus 1836, geopend worden. Het fournissement zal geheel, in eens, in de acht eerste dagen van de maand December 1836, bij genoemden administrateur moeten plaats hebben. De aflossing zal geschieden op 1 December 183.. en zijn volgende jaren. Tot zekerheid der te doene afloopingen en betaling der interessen zullen, te beginnen met den jare 183.., en eindigende met den jare 1842, special tot dat einde worden gehaven zeven buitengewone opcenten op de hoofdsom der grondbelasting van de gebouwde en ongebouwde eigendommen, en *een halve* buitengewone opcent op die van het personeel binnen de provincie Vriesland.

— Eene luisterrijke militaire decoratie verlichtte in den avond van 6 dezer het *Poolsche Koffijhuis* te Amsterdam. De aldaar gevestigde *Mobile Societeit*, bestaande uit die officieren en manschappen der Amsterdamsche schutterij welke den treedaagschen veldtogt bijwoonden, had deze decoratie alzus verordend. Dezelve prijkte aan de eene zijde met de woorden *Tien dagen*, *Augustus* 1831; aan de tegengestelde zijde las men: *Roosendaal*, *Hasselt*, *Leuven*. Alle deze woorden waren treffende punten van herinnering aan dien roemrijken veldtogt, welke nevens zoovele andere gedenkwaardigheden van de jongste jaren de tiendubbele heerlijkheid van oud-Neerlands bewoners voor altijd in hunne harten, hoedem, vereeuwigd hebben.

— In de thans ontvangene *Javasche Couranten* van den 6den en 9den April, vindt men het volgende:

» Z. Exc. de Oud-Gouverneur Generaal *ad interim*, *J. C. Baud*, met zijne familie en gevolg, heeft zich den 8sten April, met de gebruikelijke plegtigheden, ter reede van Batavia ingescheept, aan boord van de *India*, kapitein *P. Vis*, om daarmede naar Rotterdam te vertrekken. (Is sedert op St. Helena aangekomen.)

» Het Indisch schip *Jadul Karim*, met 300 passagiers, waaronder een detachement troepen, onder bevel van den kapitein de *Fiquelmont*, van Sourabaija naar Amboina, is den 8sten Januarij op eene rots, 25 Eng. mijlen van het eiland Kangean, verbrijzeld; de schipbreukelingen hebben getracht zich met vlotten te redden, hetwelk ook aan een derzelven gelukt is, waarop 63 personen, onder welke de genoemde kapitein de *Fiquelmont*, van Sourabaija zijn dadelijk drie gouvernementsschooners uitgezonden, om zoo mogelijk de overige op te sporen."

De belgische bladen melden, dat de jonge Prins dezer dagen gespeend is, en met zijne moeder mede naar Ostende zal gaan.

— Het plan voor het gedeelte van den ijzeren spoorweg van Brussel naar Mons, is thans voltooid; er zal nu weldra met den arbeid aan dit gedeelte een begin worden gemaakt.

— Het onlangs in België nieuw in het Vlaamsch verschenen dagblad *de Volksvriend*, die in eenen geheel democratischen geest wordt geschreven, houdt in zijn laatste nommer weder een drietal lofredenen op den jongsten aanranger van het leven van *Lodewijk Philips*, *Alibaud*, door hetzelve den *edelen Alibaud* genaamd. In een ander gedeelte van zijn nommer keurt dit blad het plan goed, door een student te Parijs, zoo het zegt, gevormd, om de kelders van de bank van Frankrijk aan het volk prijs te geven; zoo ook behoorde volgens hem de bank te Brussel aan het volk 't geen wel doen zou zich bij de eerste gelegenheid daarvan meester te maken. Dezelfde *Volksvriend* beweert, dat *Alibaud* het regt had om *Lodewijk Philips* naar het leven te staan, maar deze niet het regt hem, *Alibaud*, ter dood te doen veroordeelen.

— In de vorige maand zijn te Ostende binnengekomen 66 schepen en uitgevaren 63, houdende de eerste, te zamen 7,326 tonnen, de laatste 7,908; de stoombooten daaronder begrepen.

De Londensche berigten tot vrijdag den 4den dezer houden weinig bijzonders. Op het lever van den vorigen dag waren de prüissische gezant bij ons hof, de baron *van Lottum*, de baron *Ch. Dupin*, alsmede de paarsche Prinsen die zich thans te Londen bevinden, aan den koning voorgesteld. De prussische gezant zou weldra naar 's Hage terug keeren, waarheen ook vertrokken waren de markies van Londonderry met zijne gemalin.

— De *Standard* verzekert uit eene goede bron het berigt te hebben, dat het griecksch gouvernement bij een dekreet eindelijk de leeningen van 1824 en 1825 erkend en tot derzelver likwidatie last gegeven heeft. De heer *Ch. Wright*, van het bankiershuis *Wright*, te Londen, was tot commissaris voor de conversie dier leeningen benoemd.

— In de city en ter beurze had zich vrijdag het gerucht verspreid van den dood des generaals *Evans*, die te St. Sebastiaan zoude overleden zijn. De *Courier* vermeende dat dit gerucht slechts eene beursspeculatie zoude zijn.

Op de Londensche beurs van den 4den waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 91½; Ned. 2½ pCt. 56; Portugal 5 pCt. 78; 3 pCt. 48½; Spanje 1834 36⅝; Defered 15½; Passieve 11½; Braz. 88½.

Van 1 Januarij tot 5 Julij dezes jaars zijn uit Liverpool afgezeild 24,965 landverhuizers, te weten 7518 in de eerste en 16,547 in de tweede drie maanden. Van laatstgenoemden begaven zich 3825 naar de Britsche kolonien in Noord-Amerika, 12,414 naar de Vereenigde Staten, 18 naar de Kaap de Goede Hoop, 57 naar Kalkutta, 74 naar Australie, 129 naar de West-Indische Bezittingen, 6 naar Bombaij en 42 naar Zuid-Amerika. In het jaar 1835 bedroeg het geheele getal der Emigranten 16,542; in 1834, 20,846 en in 1833, 15,386, te samen in vier jaren 76,839. Gedurende het jongst verloopen vierendeel jaar beliep, als hierboven gezegd, het getal der landverhuizers 16,547, terwijl zulks in dezelfde drie maanden des vorigen jaars niet meer dan 8293 bedroeg.

— Gisteren heeft men dezer dagen in de Vauxhall Gardens een landelijk feest gehouden; alwaar zoowel gedurende den dag als den nacht ongestoorde vermaken werden genoten. Het hoofdvoorwerp der algemeene belangstelling was een wedstrijd tusschen twee luchtballons, die ten zes ure des avonds uit den tuin zouden opstijgen en iedar eene dame en heer in de lucht opheffen; zoodat ten 6 ure 10 minuten waren al de toebereidselen geëindigd, als eensmeets de heer en mejufvr. *Green* zich in het schuitje van den eigenen bol, en de heer en mejufvr. *William Green* zich in het schuitje van den ouden bol plaatsten. Op een gegeven teeken stegen de bewonderenswaardige machines onder duizendvoudige vivats statelijk in het luchtruim op. De nieuwe bol, waarin de oudste heer *Green* zich bevond, geraakte den anderen spoedig vooruit en behield dit voordeel zoo lang men de luchtreizigers met het oog konde volgen. De luchtbollen namen eene zuidoostelijke rigting en bleven ruim 25 minuten sigtbaar, tot groote voldoening der aanschouwers, wier getal op nagenoeg 6,000 werd begroot. De beide luchtschepen vervolgden hunnen togt in hunne regtlijnige rigting naar de plaats, welke tot de nederdaling was bestemd, die na weinig over zeven ure behouden werd volbragt. De eigenaar hallon kwam het eerst, op den grond neder in een aan den heer *Green* toebehoorend land, op een halve mijl afstands van Elham, niet ver van waar ook de andere *Green* zich nederliet. Ten ruim elf ure des avonds waren de luchtreizigers met hunne zaamgevouwen ballons in de Vauxhall Gardens teruggekeerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, de 5den Augustus.

Z. M. de koning van Napels wordt heden avond te Parijs verwacht. Volgens eene telegrafische depesche is hoogstdezelve gisteren morgen van Metz herwaarts vertrokken, nadat hij alvorens de kathedraalkerk aldaar bezigtigd had.

— Het gerucht loopt thans weder, dat er ter gelegenheid van den verjaardag van den 7den Augustus eene amnestie of ten minste eene vermindering van straffen zoude gegeven worden. Zoo dikwijls echter heeft men zulk een gerucht verspreid, dat hetselve weinig geloof vindt.

— De staatsraad heeft gisteren uitspraak gedaan op het verzoek van den zoogenaamden graaf van Normandije, zekere *Naundorf*, een horlogiemaker, die zich voor den zoon van *Lodewijk XVI* uitgaf, doch door de politie aangehouden en over de grenzen werd gevoerd; de staatsraad heeft beslist, dat aangezien de zaak, waar tegen het appel was gerigt, tot de hooge policie van het koningrijk behoort, dezelve niet voor den staatsraad kan dienen, waarom het verzoek wordt afgewezen.

— De expeditie tegen Constantine wordt thans als zeker beschouwd, daar de hertog *van Orleans* dezelve bepaald aan de officieren die hem dezer dagen voorgesteld werden, aangekondigd hebben. De prins zelf echter zal er geen deel van uitmaken.

— Van de barbarijsche kust voor Tripoli wordt nader van den 12den Julij, van boord van het fransch eskader, geschreven, dat de admiraal *Hugon*, den dag na de aankomst der schepen op de hoogte van de stad, de korvet *Diligente* uitgezonden had, om te ontdekken, of er schepen in aantogt waren; weldra seinde de korvet, dat zij in het zuid-zuid-oosten 22 schepen in het gezigt had, en kwam zij tegen den avond terug met het berigt, dat deze schepen de vloot van den grooten heer uitmaakten, naar Tripoli bestemd. De admiraal gaf terstond bevel dat men zich in slagorde zoude scharen en zich tot het gevecht gereed maken. Den gehelen nacht echter merkte men geene vaten op, en des morgens was de turksche vloot uit het gezigt verdwenen. In den loop van den dag werden een paar fransche vaartuigen geseind, de kommandant van welk laatste, zijnde *de Bougainville*, die van de kust kwam, den admiraal het berigt bragt, dat het turksch smaldeel, na 6 of 7000 man troepen ontscheept en den nieuwen Bey op zijnen post gesteld te hebben, vertrokken om een dergelijk aantal manschappen aan de andere zijde van Tripoli aan land te zetten en andere gouverneurs op de overige kleine plaatsen der kust aan te stellen, waarna de vloot te Tripoli terug zoude komen. De admiraal *Hugon* had daarop besloten om ter hoogte van Tripoli te blijven post vatten. Het eskader werd gedurig gepeild.

— Van de reede van Tanger wordt geschreven dat de heer *De la Rue* den 5den julij, aan boord van *de Herminie*, aldaar aangekomen was en naar Mequinez, waar de Keizer van Marocco zich bevond, zoude reizen, om dezelven eene boodschap over te brengen, ter waarde van 15,000 fr. ter hand te stellen. Van het overig doel zijner reize was men geheel onkundig.

— Het ministeriel blad, *le Journal de Paris* geeft heden de volgende berigten:

» De slechte gezondheidstaat van den generaal *Cordova* heeft hem genoodzaakt bepaald zijne demissie te geven. Dezelve is aangenomen. Het opperbevel over het leger is aan den generaal *Saarsfield* opgedragen.

» Den 28sten heeft *Gomez* gezocht in Oviedo door te dringen, maar de inwoners hebben hem afgewezen; hij heeft naar het gebergte van Leon zich gerigt. De generaal *Meer* heeft eene stelling op den weg van Santander genomen, om hem den terugtogt te beletten.

» De generaal *Villareal* heeft aan het hoofd van 15 bataillons en 7 stukken geschut, eene poging gedaan op Zobiri en Lizaldain, doch hij is afgewezen. De generaal *Bernelle* is van Pamplona in Roijna aangerukt en heeft *Villareal* den 1sten augustus, slechts met 9 bataillons aangevallen, geheel geslagen en op Ulzama terug-

gewürpen. De karlisten hebben in dit gevecht 200 dooden, 100 gevangenen en een groot getal gekwetsten gehad. De generaal *Bernelle* heeft slechts 40 man verloren, en hoewel het terrein ongunstig was slechts een honderdtal gekwetsten; zijne nieuwe poolsche kavallerie heeft zich uitmuntend gekweten, en veel tot den gunstigen uitslag bijgedragen."

— Het *Mémorial Bordelois* van den 1sten augustus verzekert, dat er den vorigen avond eenige brieven uit de spaansche hoofdstad van den 27sten augustus waren ontvangen, volgens welke er ernstige onlusten te Madrid waren uitgebarsten. De Madridsche bladen van den 27sten melden daarvan echter nog niets. Hier intusschen wil men weten, dat eene telegrafische depesche het bericht heeft overgebragt van bloedige tooneelen te Madrid, ten gevolge van welke de Koningin *Christina* zich op de vlugt had begeven. Terstond na het ontvangen dezer depesche zou er een raad op het kasteel gehouden zijn, ten gevolge waarvan de maarschalk *Soult* tot oorlogsminister benoemd was. Vooral ten beurze werd dit bericht rondgedragen, en had eene daling op den prijs der fondsen ten gevolge.

De Madridsche bladen van den 27, ofschoon nog van geene nieuwe onlusten gewagende, zijn echter ver van gerustheid in te boezemen; het dagblad *l'Espagnol* onder anderen zegt, dat de zaken van kwaad tot erger gaan. Den 26sten was in de straten van Madrid eene dagorder van het plaatselijk bestuur afgekondigd, waarbij men — de vorige buitensporigheden betreurende, die zoo ver waren gegaan, dat men uit wraak- en partijzucht, tot zelfs huizen van burgers had in brand gestoken, alleen wegens het uiten van zoo men zeide oproerige kreten — de verzekering geeft, dat de autoriteit voor de vernieuwing dier tooneelen zal waken, waartoe zij voor het vervolg elke verdediging op de straten, zelfs van twee personen die wapenen dragen, verbiedt, met bedreiging van arrestatie, welke ook de uniform zij, die men dragen mogt, ziende deze laatste bepaling vooral op de nationale garde, die in haren ijver dezer dagen zich weinig aan de orde of wet moet hebben bekreund.

De heer *Isturitz* was den 26sten naar *la Granja* gegaan, en zou van daar de benoeming van *Saarsfield* tot opperbevelhebber van het leger hebben medegebragt, welke benoeming echter niet dan na de aanneming bekend was gemaakt.

Omtrent den togt van *Gomez* wil men thans, luidens rapporten van Santiago van den 29sten, weten, dat deze karlistische chef, door *Espartero* gevolgd, te Tineo in Asturien in geen gunstigen staat was aangekomen en misschien genoodzaakt zoude zijn zich op Oviedo te rigten, welke partij voor het behoud zijner bende gevaarlijk konde worden, te meer daar den 30sten, van St. Sebastiaan naar Santander, op stoombooten, een paar bataillons van het engelsch legioen, met eene kompagnie chapelgorri's en artillerie vertrokken waren, om *Gomez* van die zijde den weg af te snijden. De *Gazette de France* beweert, dat *Gomez*, den 20sten van Santiago vertrokken, den 24sten te Mondonedo is gekomen, waar hij, naar gehoel Galicie doorgetrokken te zijn en de geestdrift voor de zaak van don *Carlos* te hebben opgewekt, een veilig verblijf had en van daar gemakkelijk guerillas-benden van Galiciers en Asturiers kon vormen en die van Leon ondersteunen.

— Uit Barcelona heeft men berigten tot den 26sten, die echter niet meer geruststellend luiden, uit hoofde van den geest van onzekerheid en wantrouwen die er heerschte en nog sterker door de bladen werd aangekweekt. Men vleide er zich met eene veranderting van ministerie te Madrid, waarbij het presidentschap aan den heer *Arguelles* zou komen; *Rodil* de portefeuille van oorlog, de markies *van Villama* die van binnenlandsche zaken; *Santorio* van marine, *Mendisabal* van buitenlandsche zaken en *Calatrava* van justitie zouden hebben.

— Ter beurze van heden (5 *Augustus*) waren genoteerd: 5 pCt. 109,20; 3 pCt. 80,45; Nap. rente 100,60; Sp. Ardoin 55 ¾; Difer. 12 ⅝; Passive 10 ⅝; Rem. 1e 103 ¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 35en Augustus.

Z. M. de koning van Wurtemberg is den 1sten dezer, op zijne terugreis van de badplaats Gastein naar zijne staten, te München aangekomen en in het hotel van zijnen gezant aldaar afgestapt. Men dacht dat hoogstdezelve eenige dagen te München vertoeven zoude.

— Te Weenen is den 23sten eene nieuwe tolverordening bekend gemaakt, welke oogenschijnlijk op vrijgeviger handelsbeginselen berust, dan de tot heden bestaande bepalingen; een aantal artikelen welke vroeger geheel verboden waren vermogen thans te worden ingevoerd; van andere zijn de regten van invoer verminderd. — Koning *Otto* verwacht men steeds te Weenen in de eerste dagen van Augustus; vorst *Metternich* zoude Hoogstdezelven afwachten en zich vervolgens naar zijn kasteel Konigswarth begeven. Het hof, zegt men, zal tegen den 16den Schönbrunn verlaten en door Opper-Oostenrijk de reis naar Boheme aanvangen. Het korps diplomatiek is tegen het begin van September voor de bijwoning der kroningsplegtigheden te Praag uitgenoodigd. — De nieuwe pauselijke nuntius, vorst *Altieri*, is te Weenen aangekomen; zijn voorganger zou thans spoedig naar Rome terugkeeren.

— De Fransche gezant heeft zich tot het voortzittend kanton van Zwitserland gewend, met het verzoek, dat zekere Franschman, die met den aanslag van *Fieschi* in verband staat, zich een valsch paspoort te Parijs heeft weten te verschaffen en regeringloose grondbeginselen voortuit zet, uit Zwitserland moge verdreven, en daarvan bericht aan hem, gezant, gegeven moge worden.

Zekere *Strohmeijer*, voormalige redacteur van een ultra-liberaal blad, is in het kanton Bern in hechtenis en zijne papieren zijn in beslag genomen.

De gerant van het dagblad, *het Jonge Zwitserland*, *Grove* genaamd, heeft zijne geabonneerden bekend gemaakt, dat zijn blad weldra met de uitgave zoude moeten ophouden, daar zoowel zijn redacteur, als zijne vertalers en een aantal setters der drukkerij waren in hechtenis genomen.

De dwangmaatregelen, welke tegen het kanton Basellandschap van den 28 tot den 30 der vorige maan van de zijde van Frankrijk waren opgeheven, zijn den 31 weder in volle werking gekomen; de reden daarvan is tot dusverre niet bekend.

— Uit Italie schrijft men het volgend ongehoord voorval:

» Berigten uit Faenza behelzen eene schier ongeloofljke daad, die echter volkomen waar is. Bij een openbaar lottospel (*tombola* genaamd) waren eenige duizenden menschen bijeen, toen eene bende dieven, zoo men zegt een honderdtal sterk, zich op eene vertoonde om de hoofd- en andere vrouwen-sieraden met geweld te rooven. De mannen verdedigden hunne vrouwen en dochteren zoo goed zij konden, tot dat de inmiddels ter hulp geroepene militaire magt de ingangen afsloot, zich van een groot aantal der dieven meester maakte en dezelven naar de gevangenis voerde. Zulk eene schaamteloos vermetele daad heeft zeker wel nergens plaats gehad; vele vrouwen moesten door het gewelddadig uitrukken harer oorringen gewond zijn geworden, en roepen wegens de schanddaad luid om wraak. Het grootste deel dezer roovers zoude uit landlieden bestaan; maar men begrijpt niet, hoe zij dus hebben kunnen samenspannen, daar men van eene dergelijke bende roovers vroeger niets gehoord had.

» Onder de loopende gesprekken te Rome, behoort dat van de ontvoering eener dochter van den Prins *van Canino* (*Lucien Bonaparte*) door eenen marskramer. De Prins houdt zich, gelijk men weet, te Londen op; een zoon van hem is thans in een crimineel proces betrokken, welks uitslag voor hem hoogst bedenkelijk kan zijn, wanneer niet genade voor regt geldt."

— Uit Konstantinopel wordt van den 14den Julij gemeld, dat de engelsche gezant aan het Persische hof, de heer *Ellis*, te konstantinopel teruggekomen en voornemens was binnen kort over Maltha naar Engeland weder te keeren. Hij had te Teheran eenen legatie-secretaris achtergelaten en weinige dagen vóór zijne afreize een voor Engeland voordeelig handeltraktaat gesloten, krachtens welk de engelsche onderdanen met de russische, voor wat de regten van in- en uitvoer betreft, werden gelijk gesteld.

De Porte had berigt gekregen van de aankomst van haren gezant te Teheran. Dezelve was door den Shach met de meeste eerbewijzen ontvangen.

— In brieven uit Athene, van den 7den Julij door de Munchener *Politische Zeitung* medegedeeld, wordt gemeld, dat zich in den Peloponnesus weder onderscheidene roversbenden vertoonden, die groote verwoestingen aanrigtten. De overheden hadden terstond krachtdadige maatregelen genomen, om de rust te herstellen.

Er liep te Athene een gerucht, dat een gedeelte der Fransche en Engelsche vloot te Creta voor anker gekomen was, *om voorloopig dat eiland in bezit te nemen.* De Engelsche en Fransche gezanten, die voor eenige dagen uit den Archipel te Athene waren teruggekeerd, zouden zich binnen kort naar Creta begeven.

— Te Weenen waren den 30sten Julij genoteerd: 5 pCt. Metall. 102 ⅝; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75 ⅞; Bankactien 1352.

Onlangs (in ons Nommer van den 14den Julij ll.) werd door ons een extract gegeven van een vertoog van den hoogleeraar *Moll* over de bliksemafleiders, voorgedragen in de vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, van den 2 April jl.; thans vinden wij in de *Utrechtsche Courant* een dergelijk extract van dienzelfden hoogleeraar, 't welk wij, als aan het vorige zich sluitende, hier volgen laten:

» Bij eene vorige gelegenheid heb ik de klasse reeds berigt gedaan over het gevaar, waaraan kerken en torens zijn blootgesteld, wanneer die niet van afleiders zijn voorzien, en ik heb het mijne medegedeeld, om meer algemeen, dan thans geschiedt, hunne gelegenheid te doen voorhand voor de uitwerkingen des onweers te doen beveiligen.

» Voor eenigen tijd, in het begin van 1834, heeft men op den toren van Goedereede een verheerd kunstlicht geplaatst. Toen men met de op-

rigting bezig was, deed de heer schout-bij-nacht *Twent*, inspecteur-generaal van 't loodswezen, mij de eer van mijne gevoelen te vernemen aangaande het raadzame van het plaatsen van eenen afleider op dezen toren. De lantaren, waarin het licht brandt, is hier geheel van metaal, en rijkt boven alle omliggende voorwerpen verre uit.

„Ik behoef niet te zeggen, dat ik ten sterkste aanrade, om dezen vuurtoren van eenen afleider te voorzien, niettegenstaande de zwarigheden, die ik wist, dat er tegen gemaakt werden. Ik vernam verder niets van de geheele zaak, en wist dus ook niet, of de afleider al dan niet op dit nieuwe kustlicht was geplaatst. Doch dezer dagen word ik verrast met eenen brief van de heeren *Maritz en Zoon* in 's Hage, welke mij berigten, dat werkelijk op last van het departement der Marine, op dezen toren een afleider door hunlieden geplaatst. Op het midden der kap, boven den koperen bol, welks openingen tot de verversching der lucht in de lantaren dienen, staat eene koperen stang, spits uitloopende en voorzien van eene punt van platina, boven alle deelen der lantaren en toren verre uitsteken. Dewijl het geraamte der lantaren geheel van metaal is, oordeelden de heeren *Maritz*, zeer te regt, dat er geen bijzondere afleiders langs de lantaren behoefden af te dalen, maar de voet den lantaren wel in behoorlijke geleidende verbinding met den grond gesteld. Deze geleiding, ingerigt als die van den Arnhemschen toren, bestaat eerst uit zware geepen lood, tot bij den beganen grond, en lager uit eene ijzeren stang.

„Op den 24sten October 1834, en dus zeer kort na de oprigting tot de bliksem dezen afleider, deed de punt *van platina gedeeltelijk smelten*, doch voor het overige geen de minste schade. De heer *Maritz* heeft deze afleiderstang zelf in handen gehad, en de punt weder aangescherpt. Die punt had de gedaante eens droppels, van drie millim. in middellijn.

„Dewijl het nu bekend is, dat platina eene zeer groote hitte vereischt om te smelten, en de werking van gewone vuren weerstaat, blijkt het, dat deze ontlading des bliksems bij uitstek hevig moet zijn geweest. Omdat het platina weinig smeedbaar is, maakt men het eind of de punt des afleiders van dit metaal, en verder is het dikwijls voor de hevigheid der ontlading niet bestand geweest. Ondertusschen heb ik dikwijls door ontladingen van groote batterijen Leidsche flesschen vrij aanmerkelijke hoeveelheden platina-draad van $\frac{1}{2}$ millimeter dik gesmolten; door middel van galvanische electriciteit gelukt dit ligter.

„Men heeft dus nu hier een voorbeeld van eene allerhevigste uitbarsting op een welgesteldan afleider, die neder, had zij elders getroffen, groote schade zou veroorzaakt hebben, doch nu in dit geval zonder het minste onheil is afgewend.

„De stelling derhalve, dat goed ingerigte afleiders, volkomen voor de uitwerking des onweers beveiligen, is dus door dit voorbeeld op nieuw bevestigd."

De vlag der Vereenigde Staten.

Sedert 4 Julij jl. bestaat de vlag der Noord-Amerikaansche Unie uit 26 sterren; zoo het vorige getal waren twee bijgevoegd ten gevolge van het opnemen in het verbond der staten Arcansas en Michigan. In 1818 bestond de Unie uit 20 staten, als wanneer het congres bij eene wet bepaalde, dat de toetreding van elken nieuwen staat zoude worden gekenmerkt door de toevoeging van eene nieuwe ster in de nationale vlag, tot welke plegtigheid het 4de Julij is vastgesteld. De 13 regtstandige strepen op het dook verbeeldden eertijds de 13 oorspronkelijke staten, welk getal tot 15 werd vermeerderd tijdens de aanwinst der staten Vermont en Kentucky; doch uitvonde van het steeds toenemende getal is het onmogelijk bevonden telkenmale eene streep op de vlag te voegen, weshalve men tot 13 strepen is teruggekeerd en zich bepaalt tot het toevoegen einer ster bij iedere gelegenheid dat een nieuwe staat in het verbond word opgenomen.

ERRATUM.

In mijn vorig Nommer word, onder het rubriek Breda, uit het Duitsch gemeld, dat er te Londen poging was gedaan om die stad in brand te steken. Dit was blijkbaar eene drukfout: men lese, voor Londen, Landen, in Denemarken.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 7 Augustus zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Obligatien 85 ⅝, 35⅜, ⅛, ditto onbep. st. 35½.

169ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De Weduwe P. E. HOLLINGERUS-PLIPERS, alléén gekwalificeerde Collecteur der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, houdt ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop* en *Huur* volgens onderstaande *Prijs-Courant*.

EERSTE KLASSE.

Vóórgaan de trekking begint op Maandag 5 September 1836,

TE 's HAGE.

HUUR. voor de Eerste Klasse.		KOOP. voor alle klassen.	
Heel Lot	ƒ 4,00.	Heel Lot	ƒ 69,00.
Half Lot	ƒ 2,00.	Half Lot	ƒ 34,50.
Vijfde Lot	ƒ 0,80.	Vijfde Lot	ƒ 13,80.
Tiende Lot	ƒ 0,40.	Tiende Lot	ƒ 6,90.
Twint. Lot	ƒ 0,20.	Twint. Lot	ƒ 3,45.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te Breda zal op last der Commissie van Administratie derzelver Bataafsche Bank, op Woensdag den 21 September aanstaande, aanvangende des morgens ten tien en des namiddags ten twee uren, aan het Lokaal der Bank in het openbaar doen verkoopen

De verlatene PANDEN van de maanden April, Mei en Junij 1835. Zullende de Geëmten dienge te verwe, te tekenen op dezelfde dren, elkaar te zien zijn.

Men zal de verkoopbaar vervallen PANDEN kunnen lossen of daarvan de interessen aanzuiveren vóór of uiterlijk op Dingsdag den 13 September te voren.

Breda, den 8sten Augustus 1836.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

Bij BROESE & COMP. is dezer dagen in het licht gegeven:

I. **HANDLEIDING TOT DE KENNIS DER KRIJGS-GESCHIEDENIS** voor NEDERLANDSCHE MILITAIREN, door *J. BOSSCHA, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, Hoogleeraar aan de Koninklijk-Nederlandsche Militaire Akademie, enz.*, bevattende:

BEGINSELEN DER ALGEMEENE KRIJGS-GESCHIEDENIS.

Oude Krijgsgeschiedenis. — Krijgsgeschiedenis der Middel-eeuwen. — Nieuwe Krijgsgeschiedenis.

SCHETS DER KRIJGSGESCHIEDENIS VAN DE NEDERLANDEN.

1. Het Romeinsche Tijdvak. — 2. Tijdvak der Middel-eeuwen. — 3. Het Spaansche Tijdvak. — 4. Het Tijdvak der Fransche oorlogen, van het sluiten van den Munsterschen vrede tot den Veldslag bij *Waterloo*. In gr. 8°. Prijs ƒ 2 20.

II. **ALGEMEEN OVERZIGT** van de verderingen en het standpunt der Permanente of Duurzame VERSTERKINGS-KUNST, met betrekking tot de toepassing van het gebezigde stelsel; vergeleken met de hedendaagsche erkende grondbeginselen der *Versterkings- en Verdedigings-Kunst*; mitsgaders eenige proef-ontwerpen, ter vereeniging of toepassing van zekere beginselen in nieuwe versterkings-manieren, of om deze tot verbetering van oude tracés aan te wenden. Met eene uitslaande plaat, door *J. G. W. Merkes*, eersten Kapitein-Ingenieur, lid van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte, van het Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en van het Wiskundig Genootschap te Amsterdam. Prijs . . . . . ƒ 1,—

Dit werkje is verdeeld als volgt:

I. Overzigt der Versterkingskunst tot en met Cormontaigne. — II. Voortgang der Versterkingskunst na Cormontaigne, benevens eenige Schetsen of proef-ontwerpen. — III. Over de Bouwkosten van Oude en Nieuwe Vestingen; benevens 5 Bijlagen.

III. **IETS OVER DEN CIRKEL EN ZIJNE VOORNAAMSTE EIGENSCHAPPEN**; behelzende onder anderen: Iets over het Theorema van *Cotes* en van de *Moivre*, over de bepaling eene cirkels door punten, raaklijnen en rakende cirkels, de gemakkelijke, zuiver meetkunstige oplossing van een, anders vrij moeijelijk, vraagstuk door *Ottajano*, eenen 17jarigen jongeling, en vele merkwaardige vraagstukken meer, welke op den cirkel betrekking hebben. Met eene uitslaande plaat. Door *G. Romar Kars*. Prijs . . . . . ƒ 0,90.

IV. **ONDERRIGT VOOR DE ONDER-OFFICIEREN EN MANSCHAPPEN DER KAVALLERIE**. *Derde druk*. In klein 8°, gr. 117 bladz. Prijs . . . . . ƒ 0,60.

Met eene *inleiding* bevat deze gids voor Onder-officieren en Korporaals, acht *hoofdstukken*, waarvan het 1ste handelt over: De algemeene pligten van den Ruiter. Algemeene pligten van den Korporaal en Onder-Officier. Pligten van den Onder-Officier, als bevelvoerder over eenig detachement. Voorhoede, Zij-patrouilles en Flankeurs. De Achterhoede. 2de. Hoofd- en Veld-wachten en gedetacheerde posten. Bijzonderheden. Over de Rapporten. 3de. Over de Vedetten en Schildwachten. 4de. De Verkenningen-troep. 5de. De Patrouille. 6de. Over de Tirailleurs. 7de. Over het doen van Verkenningen. 8ste. Het geleiden van en de aanval op een Konvooi. Benaming der deelen van de onderscheidene stukken van de Karabijn en het Pistool. Visitatie der Wapens. Handgrepen te Paarde exercitie met de Sabel bij de Ligte Kavallerie in gebruik.

Bij bovengemelden is tevens voorhanden:

I. VOLRATH HOFFMAN, Die Erde und ihre Bewohner. ƒ 5,—.

II. A. ERMAN, Reise um die Erde durch Nord-Asien und die beiden Oceane in den Jahren 1828, 1829, 1830, 2 th. ƒ 12,—.

III. VON BISMARK, Die Kaiserlich Russische Kriegsmacht im Jahre 1835, oder meine Reise nach St. Petersburg. ƒ 5,50.

IV. LEOPOLD V. ORLICH, Friedrich Wilhelm der Grosse Kurfürst . . . . . ƒ 3,—.

V. Marschalk Vorwärts! oder: Leben und Thaten und Chevalerie des Fürsten Blucher von Wahlstadt, 4 Lieferung. . ƒ 2,40.

VI. VON KEVERBERG, vom Königreiche der Niederlande. „ 2,—.

VII. VON LOSSAU, Ideale der Kriegführung in einer Analyse der Thaten der Grössten Feldherren, 2 th. met karten und planen . . . . . ƒ 7,40.

VIII. GUSTAV NAGEL, Militärischen Manöires des Britischen Capitains, Monie Sherer, enthaltend die Kriegszüge des Herzogs von Wellington, 1e th. . . . . ƒ 3,60.

IX. FRIEDRICH KRUSE, Atlas und Tabellen zur Uebersicht der Geschichte aller Europäischen Länder und Staten von ihrer ersten Bevölkerung an bis zu den neueste Zeiten, 4 Lif. ƒ 26,—.

X. CARL W. ROTTECK, Allgemeine Geschichte vom Anfang der Historischen Kenntniss, bis auf unsere Zeiten; 9 th. ƒ 10,—.

XI. Militär-Geographie von Europa, in Tabellen von Franz Riffel, zu Rudolstadt, 2 Heften . . . . . ƒ 6,60.

XII. Vollständiges Handwörterbuch der Deutschen, Französischen und Englischen Sprache nach einem neuen plane bearbeitet zum Gebrauch der drei Nationen . . . . . ƒ 3,—.

XIII. ANNUAIRE de l'état Militaire de Belgique 1836 . . ƒ 2,—.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.